

Instytut Pamięci Narodowej - Poznań

<https://poznan.ipn.gov.pl/pl7/edukacja/edukacja-poznan/spotkania-z-historia/52759,Rajd-konny-szlakiem-bojowy-m-317-Pulku-Ulanow-Wielkopolskich-GnieznoSzubin-46-cze.html>
23.04.2024, 08:19

Rajd konny szlakiem bojowym 3./17. Pułku Ułanów Wielkopolskich - Gniezno-Szubin, 4-6 czerwca 2018

Oryginalny sposób na uczczenie Powstania Wielkopolskiego

W dniach 4-6 czerwca 2018 r. na trasie Gniezno-Szubin odbył się Rajd konny szlakiem bojowym 3./17. Pułku Ułanów Wielkopolskich. Celem rajdu było uczczenie w wyjątkowy sposób wszystkich powstańców wielkopolskich frontu północnego. Przedsięwzięcie ułanów zostało wsparte przez dyrektora poznańskiego oddziału Instytutu Pamięi Narodowej dr.

hab. Rafała Reczka oraz Prezydenta Gniezna Tomasza Budasza.

Około godziny 9:00 w poniedziałek 4 czerwca 2018 r. na Placu św. Wojciecha w Gnieźnie zebrały się licznie młodzież i dzieci z gnieźnieńskich szkół i przedszkoli. Po chwili na plac wjechało konno siedmiu ułanów z Oddziału Terenowego im. 17. Pułku Ułanów Wielkopolskich, należącego do Stowarzyszenia Polski Klub Kawaleryjski. To właśnie ułani z O.T. im. 17. P.Uł. zainicjowali organizację rajdu konnego. Jednym z nich był Paweł Kochański, pracownik poznańskiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej.

Ułani umundurowani w mundury 3. Pułku Ułanów Wielkopolskich z okresu powstania, tj. pruskie kurtki tzw. ułanki i powstańcze rogatywki, które weszły na wyposażenie wojsk wielkopolskich od lutego 1919 r., prezentowali się wyjątkowo pięknie. Oficer prowadzący oddział miał na sobie poza przepisową, granatową, kurtkę paradną, która jeszcze barwniej oddawała piękno ułańskiego munduru. Uroczystość rozpoczęła się od złożenia meldunku przez dowódcę ułanów ppor. Adama Frąckowiaka Prezydentowi Gniezna Tomaszowi Budaszowi, a w chwilę po tym nastąpiło odegranie Mazurka Dąbrowskiego, Bogurodzicy i Roty. Po odśpiewaniu tych jakże ważnych dla każdego Polaka pieśni narodowych, prowadzący uroczystość Paweł Kochański przywitał zgromadzonych gości, w tym przedstawiciela poznańskiego oddziału IPN, Julitę Ratajczak zastępcę naczelnika Oddziałowego Biura Lustracyjnego IPN w Poznaniu. Po przemówieniach Prezydenta Gniezna, proboszcza bazyliki katedralnej ks. Jana Kasprowicza i Prezesa Polskiego Klubu Kawaleryjskiego płk. Marka Dragana, nastąpiły zapowiadane wcześniej pokazy kawaleryjskich umiejętności władania lancą i szablą przez wybranych ułanów. Efektowny pokaz bojowego władania lancą przedstawił ułan Dariusz Niedźwiecki, zaś niezwykle widowiskowo i mistrzowsko władanie szablą zaprezentował ułan Paweł Apolinarski. Wraz z zakończeniem pokazów ułani podjechali pod pomnik króla Bolesława Chrobrego, gdzie oddano hołd naszemu wybitnemu monarsze. Wkrótce po tym defiladowym krokiem i z pieśnią na ustach, ułani ulicami miasta odjechali w kierunku Trzemeszna.

Po parogodzinnych trudach upalnego dnia, gdy niestety trzeba było pokonywać trasę w przeważającej mierze drogami bitymi, ułani ok. godz. 13:00 dojechali do Trzemeszna. Na terenie szkolnego boiska przed licznymi zgromadzonymi mieszkańcami, w tym dziećmi z pobliskiej szkoły, ułan Paweł Apolinarski pokazał kunszt swoich jeździecko-kaskaderskich umiejętności, pozorując atak zarówno szablą, jak i lancą na pozorniki przedstawiające wrogich żołnierzy. Po pokazach ppor. Frąckowiak i kpr. Kochański w towarzystwie wiceburmistrza Dariusza Jankowskiego udali się na pobliski cmentarz, gdzie leżą pochowani powstańcy wielkopolscy, którym oddano honory, składając kwiaty i znicze. Burmistrz Trzemeszna Krzysztof Dereziński podziękował ułanom za organizację wydarzenia i jego edukacyjny walor.

Dalsza droga w kierunku na Mogilno nadal przebiegała w wyjątkowo dokuczliwym upale. Zarówno ułani z 30-letnim stażem, tacy jak Andrzej Kaczmarek, Dariusz Niedźwiecki czy Paweł Kochański, jak i koledzy z krótszym okresem służby: Andrzej Kosakowski, Adam Frąckowiak i Sławomir Grenda, dzielnie znosili niewygody wielogodzinnej jazdy w upalnym

słońcu. Dopiero wieczorem ok. godz. 18:00 po ok. 40 km drogi ułani dojechali do Mogilna przed klasztor oo. Kapucynów, gdzie władze Mogilna i zakonnicy przygotowali nocleg i posiłki. Wieczorem strudzeni kawalerzyści zasiedli przy małym ognisku i komentowali wydarzenia pierwszego dnia przemarszu. Rankiem oddział pojawił się w Mogilnie w parku miejskim, gdzie w imieniu burmistrza Leszka Duszyńskiego ułanów przywitał dyrektor Wydziału Promocji i Kultury Marcin Zieliński. Ułani ponownie zaprezentowali swoje umiejętności, natomiast o kunszcie ich walki, historii bojów powstańczych i dziejach kawalerii powstańczej opowiadał niestrudzenie Paweł Kochański.

Tego dnia żołnierze wyruszyli w kolejny trudny, czterdziestokilometrowy dzień drogi, a niewygody umilali sobie śpiewem. U końca dnia zmęczenie i upał dawały o sobie znać do tego stopnia, że niektórzy zaczęli przysypiać w siodłach, a konie poruszały się coraz wolniej. Do Żnina grupa dotarła ok. godz. 18:30, serdecznie witana przez burmistrza Roberta Luchowskiego i dyrektora Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich Marka Orzechowskiego. Na spotkanie specjalnie z Bydgoszczy przybyli prezes PKK płk. Marek Dragan i kol. Grzegorz Hetzig. Po obiedzie wszyscy udali się nad jezioro, gdzie w ośrodku PTTK został założony obóz. Przy pięknie zachodzącego słońca ułani obmyli konie, które po kontakcie z wodą jakby zapomniały o dwóch ciężkich dla nich dniach, wykazując nowe siły do dalszej podróży.

Ostatniego dnia rajdu, tj. 6 czerwca, ok. godziny 8:00 ułani pojawili się na boisku szkolnym Szkoły Podstawowej w Żninie, gdzie w czasie odśpiewania Mazurka Dąbrowskiego przy pomniku powstańców wielkopolskich podniesiono flagę narodową. Władze miasta reprezentował burmistrz Robert Luchowski oraz wiceburmistrz Halina Rosiak. Młodzież szkolna licząca blisko 500 uczniów otoczyła plac pokazów ułańskich, a uczestnicy rajdu ponownie zaprezentowali talent swoich kawaleryjskich umiejętności. Po prezentacji walki, sesji zdjęciowej z końmi i ułanami, żołnierze pożegnali gościnne miasto Żnin i odjechali w kierunku na Łabiszyn.

Na miejskim stadionie w Łabiszynie powitała ułanów zastępca burmistrza Marlena Szafrąnska i kilkusetosobowa grupa dzieci i młodzieży. Meldunek pani burmistrz tym razem złożył kpr. Paweł Kochański, a dowódca oddziału sfrontował ułanów przed trybuną honorową. Słowo wstępne wygłosiła wiceburmistrz oraz Prezes Łabiszyńskiego Koła Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego Ewa Leżon. Podobny scenariusz przedstawienia zakończony sesją zdjęć z dziećmi przy koniach sfinalizował pokazy w Łabiszynie, skąd oddział wyruszył na ostatni odcinek drogi w kierunku głównego celu naszej podróży.

Do Szubina grupa dotarła ok. godz. 18:00. Pod ruinami szubińskiego średniowiecznego zamku ułanów przywitał burmistrz Artur Michałak wraz z liczną grupą urzędników miejskich. Pojawiło się też wielu mieszkańców oraz młodzież, w tym duża gromada harcerzy. Zmęczenie i trudy przemarszów dawały o sobie znać, a była jeszcze do pokonania droga powrotna do Gniezna. Ułani po krótkim posiłku wyruszyli tym razem już pojazdami mechanicznymi do Gniezna, gdzie w Państwowym Stadzie Ogierów nastąpiło

zakończenie rajdu. Do domów uczestnicy rajdu powrócili nocą lub nad ranem.

Tekst: Paweł Kochański, zdjęcia: Mariola Arseńczuk i Dariusz Mielcarek

Zapowiedź rajdu: Paweł Kochański z IPN Oddział w Poznaniu w programie [Wielkopolska Warta Poznania, 30 maja 2018](#) (od minuty 13:30).

Relacje fotograficzne i filmowe z przebiegu rajdu:

[Urząd Miejski w Gnieźnie](#)

[TV Gniezno](#)

[gniezno.naszemiasto.pl](#)

[gniezno24.com](#)

[moje-gniezno.pl](#)

[informacjelokalne.pl](#)

[Królewskie Gniezno](#)

[Radio Poznań](#)

[Gazeta Pomorska](#)

[znin.naszemiasto.pl](#)

[szubin24.pl](#)

[kurier-nakielski.pl](#)

[Gmina Szubin](#)